

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Elfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknél és tanítóknál 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: Dr. Dudek János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Sz. István tanításai.

A magyar Sion ormán, az esztergomi bazilikában, fényesen ültük meg a magyar nemzet kereszténységre való térésének és a magyar királyság megalapításának kilencszáz éves évfordulóját. Ott volt a király képviselője, ott volt a kormány, több főrangú, az ország hercegprímását környezve, hogy halát adva az Istennek, imádkozzanak a nemzetért, multjéért, jövőjeért. Ugyanaz a jelenet, mint kilencszáz év előtt, midőn ugyanott állott István, Asztrik és a nemzet nagyjai és föl-tették a koronát első királyunk fejére.

Az ünnep szép volt; kis kiadásban, külső fényben méltó a nagy évfordulóhoz és a beszédek, melyek Vaszary biboros hgrímás és Széll miniszterelnök ajkáról elhangzottak, messze nyúló tekintettel a nemzet jövő magatartását irányító szövegnek veendő.

Most, mintegy az ünnep betetőzéseül oly jól esik még egyszer visszatekinteni a multba, abba a vajdó régi korszakba, midőn a magyar Sion ormáról maga a felkent István király hirdette a hitet a magyarnak. Az Esztergomban az imént elhangzott szöveg mellett, halljuk tehát magát István királyt, halljuk saját szavait: miként oktatta ő nemzetét egykoron, kilencszáz év előtt.

Imre fiához intézett intelmeit — ezekben van letéve egész szelleme — elődeink törvénybe foglalták; olvasóink épülésére idézünk belőlök néhány részletet; a mai tanítók mellett hadd halljuk a régi mestert, a magyar királyság alapjait megvető szent István királyt!

I. Mivel a királyság rendjébe csak a kath. hitet valló hivek léphetnek, azért in-

telmeinkben a szent hitnek adjuk az első helyet. Mindenekelőtt parancsolom, tanácsolom és javasolom neked, kedves fiam, hogy ha a királyi koronát megbecsülni kívánod, az apostoli és katolikus hitet oly szorgalmasan őrizd meg, hogy az Isten által alád rendeltnek példája légy, s valamennyi egyház méltán nevezhessen téged, fiam, a keresztény vallás hívének; mert e nélkül bizonyosnak tarthatod, nem fogsz kereszténynek s az egyház fiának mondatni. Mert a kik hibásan hisznek vagy hitüket jócselekedetekkel nem igazolják s ékesítik, mivel holt a hit cselekedetek nélkül, sem itt becsülettel nem országolnak, sem az örökkévaló országban nem részesülnek. Ha ellenben a hit paizsát megőrzöd, az üdvösség sisakját is birandod. Ezen fegyverzetel ugyanis minden látható és láthatatlan ellenséggel sikeresen megküzdhetsz; mert miként az apostol mondja: csak az fog megkoronáztatni, a ki törvény szerint harcolt. Ha valaha, mitől Isten őrizzen, olyanokra találnál uralkodásban, kik a Szentháromság egységét megosztani, csökkenteni vagy szaporítani akarnák, ezeket a szakadás fejedelme szolgáinak és nem a szentegyház fiainak tekintsd. Az ilyeneket pedig se ne ápd, se ne védelmezd, nehogy magad is az Isten ellenének látszassál. Mert az ilyenek a szent hit fiait bemaszlagítják, és a szentegyházban ezen újdun népét szánandólag

megrontják. Ezt meggátolni mindenek fölött ügyekezzél.

II. A királyságban a hit után a második helyet az egyház foglalja el, mely kezdetben főnökünk Krisztus által ültetett, azután annak tagjai a szent apostolok és atyák által szilárdul felépített és az egész földön elterjesztett. Az egyház, melynek bár mindig keletkeznek új szülöttei, másutt régóta fennáll, a mi monarchiánkban, kedves fiam, még csak fiatal, új ültetvény s ezért óvatosabb és gondosabb örökre van szüksége, nehogy a mit az isteni kegyelem végetlen könyörületességénél fogva nekünk érdemtelenségek adott, a te lustaságod, hanyagságod és gondatlanságod miatt szétbomoljon és megsemmisüljön. A ki a szentegyház méltóságát csökkenti vagy bemooskolja, az Krisztus testét ügyekszik megcsontítani; mert az Ur maga mondta Péternek, kit a szentegyház őrének és tanítójának rendelt: te vagy Péter, és én ezen sziklán építem fel egyházamat. Önmagát nevezé ő sziklának, de nem fából vagy kőből épített egyházat értett, hanem a megnyert népet, a választott nemzetet, az Ur nyáját, mely hitre tanított, a keresztség által megmosatott és szentelt olajjal megkenetett: ezt nevezi ő maga fölött épített szentegyháznak. Ezért, fiam, buzgó ügyekeddel őrködjél a szentegyházban, hogy napról-napra gyarapodjék inkább, mint csökkenést szenvedjen. Ezt

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Legenda.

Esti szellő rázza a fák koronáit. Oly barát-ságosan szól monoton éneke, mint mindig. És a csillagfény, mely megvilágította a nagy erdei rétet, semmivel sem volt kevésbé ünnepélyesebb és ezüstösebb, mint máskor.

Csak a virágos pázsit volt feltúrva, a tavaszi virágok összetörve, letiporva, nehéz lópatáktól mélyen legázolva.

Rómaiak útközete volt nappal e most oly csendes helyen. A barbárok serege, mely szabadságáért harcolt, nagy volt és örült vitézséggel küzdött, ez természetes; de egyenetlen és tanulatlan volt és azért szétszóratott, ez szintén természetes.

Halálcsend uralkodott a réten. Sok csendes alvó feküdt egymás mellett, római és barbár. És a hol ketten aludtak egymás mellett, úgy látszott, mintha a harc győzelmű ruhában lenne, mivel az nem viselt láncot, a másik nem koszorút. Pedig ezért fáradozott mindakettő.

Az erdőszélen két még életben levő római zsoldos feküdt közvetlen egymás mellett, a kik

nehéz sebet kaptak. Az ifjabbnak jobb tüdejébe nyil hatolt, az öregebbet lándzsadűfés érte altestén. Halálnak voltak eljegyezve mindaketten.

— Vízet, csak egyetlen egy csepp vizet!

Az öreg felemeli a fejét és végigtekint a réten. Tulnan a másik oldalon patak folydogál. Tán száz lépésnyire lehet. És az öreg visszadúl a gyepré.

— Messze van!

Rövid idő múlva kéri társát: Vajjon senki sem jön a mieink közül a mi felsegítésünkre?

A másik fejét rázza és fáradt, fájdalmas hangon mondja:

— Senki! Már messze vannak!

Erre az öreget elfogja a kétségbeesés.

— Legalább hát valamely barbár jönne, hogy társai holttestei után nézzen s minket megtalálva rövid véget vetne kínjainknak.

— Ne zúgolódj, testvér, csak türelem!

— Türelem ily fájdalomnál és ily kilátás mellett, . . . jaj a sebem!

Egy időre elcsendesül minden; csak a szél búg és az aranyos csillagok vándorolnak az égen, magasan minden harc és minden kín fölött.

Az öreg újból kéri: Susogni hallottalak, szóltál valamit?

— Imádkozom!

— Imádkozol?

Borzongás fut végig az öreg testén. Aztán szintelen hangon mondja:

— Én is imádkozhatnám, mert nekem is van Istenem, . . . a Sion Istene.

Meglepetve néz reá a másik.

— Zsidó vagy?

Igen. Isten elhagyta népünket. Ő nektek, rómaiaknak, adott győzelmet felettünk és ti felégettétek szent templomunkat és leromboltátok városunkat. Én magam is küzdöttem Jeruzsálem falain. Akkor nem féltem a halált és oly örömet haltam volna meg. Oh Jeruzsálem, szent, szeretett Jeruzsálem!

— Szegény barátom!

— Elfogtak és a római zsoldosok közé soroztak. Akkor még erős férfi voltam és pártját kellett volna keresni bátorságomnak. S én római zsoldos, én e nép szolgája, mely előttem leggyűlöltebb minden nemzetek között a földön, — szegyen, gyalázat! . . . Ne haragudj reám, pajtás, mivel te is római vagy.

— Én nem haragszom reád.

— De lásd, mindig idegenben lenni remény nélkül és állandóan csak azt a gondolatot táplálni a szivben, hogy minden elveszett: haza és otthon, atya és anya, nő és gyermek, — oh, mily

cselekedd, hogy koronád is dicsőbb, életed is boldogabb és hosszabb legyen.

III. A királyi trónt a főpapok rendje ékesíti. Ezért a királyság intézményében a harmadik helyet a főpapok bírják. Ezeket, kedves fiam, mestereidnek tekintsd, úgy őrizd őket, mint szemednek fényét. Az ő környöregeseik kedvessé tesznek téged a mindenható Isten előtt, mert őket tette az Isten az emberi nem pástoraivá, a lelkek őreivé, s az egyházi méltóság és a szent sakramentumok osztogatóivá; mert nála nélkül sem királyságok, sem fejedelemségek nem támadhatnak. Az ő közbenjárásuk által törültnék el az emberek bűnei. Ha őket őszintén szereted, bizonyára magadnak használsz, s országodat tisztességesen fogod kormányozni: mert az ő kezeikbe van letéve a hatalom, bennünket a bűnöktől feloldani vagy lekötni. És örök rendeletet tön számukra az Isten, és kiválasztá őket az emberek közül, s a maga nevének és szentségének részeseivé tette őket és Dávid király által megtiltá világias megfenyítésöket, mondván: ne illessétek az én felkentjeimet. Sujtja pedig az Isten felkentjeit, a ki az isteni és kánoni intézkedések ellenére, a szent rendekben levő férfiakat hamis vádakkal bemocskolja s pelengérré állítja. Ezt cselekedned, fiam, neked egyáltalában tilos, ha boldogul akarsz élni s tisztességesé tenni országodat; mert ezek által kiváltképen sértetik az Isten. Ha e szabályt megtartod, dicső koronád fényét öregbitened.

Az egyház és hazaszeretet apostoli szóval kifejezve egyesülnek ezen intelmekben. Mily kezzeljes itt minden szó, mily igaz meggyőződés, mily magas szellemtől áthatott lélek! István országában nagyon változott az idő; mutatják az imént elhangzott esztergomi beszédek. De a változott viszonyok között is — midőn a vallásról meg szeretnek feledkezni — jó olykor rá gondolni a nemzet régi, első tanítójára s elmélkedni az ő egyház és hazaszeretete felett. Sz. Istvánnál nem voltak ezek pusztá szavak; egész életét, összes ténykedéseit áthatotta ezek szelleme. A mai ember ellenben sokat beszél, keveset tesz, jót és jól.

Az abcug-ügy kiegyenlítő.

A központi papságnak mult számunkban közölt tiltakozására, melylyel a főispáni banketten megsértett püspöki tekintély védelmére emelte fel szavát, az egész egyházmegye megmozdult. A rövid idő dacára már is az újabb tiltakozásoknak egész sora érkezett szerkesztőségünkhöz, esperesi kerületektől és magánosoktól, megható módon fejezve ki ragaszkodását Bende Imre megyés püspök úr ő méltósága iránt és felháborodással visszautasítva az ildomtalan támadást.

A hét folyamán azonban az ügy más és a mint várni is lehetett, békés fordulatot vett. Thuróczy Vilmos főispán kedden dr. Bobok József apát-kanonok címére a tiltakozó központi papsághoz hosszabb levelet intézett, melyben kifejtve, hogy hogyan támadhatott a kínos incidens a banketten, *a fölött sajnálatát fejezte ki* s hozzátette, hogy ily értelemben írt a megsértett Püspök úrnak is.

A főispán az esztergomi ünnepélyen találkozott a Püspök úrral s ott szóval ismételte a levelében írottakat.

Erre csütörtökön délután, Budapestről, hová a Püspök úr a kath. kongresszusi ülésekre utazott, a következő távirat érkezett:

Budapest aug. 16.

Püspök ur az ismert ügy folytatását nem óhajtja. A dolog levelben és előszóval már rendeztetett.

Batthyányi.

A papság e szerint tiltakozásával elérte azt, a mit kívánt; a megsértett püspöki tekintélynek elégtétel adatott. A kínos ügy ezzel be van fejezve, a további tiltakozások elmaradnak. Vajha a társadalom s mindnyájunk jól felfogott érdeke tekintetéből soha többé ne ismétlődne az ily esetek, kivált azon rétegekben, melyeknek tapintatos magatartásától nagy-

ban függ a társadalmi béke s a hol nem visszavonást, de éppen a legbensőbb öszszetartást és kölcsönös megbecsülést kívánna a nemzeti közügy.

Néhány szó a káptalanról.

Oly tárgyról akarok írni, melyről különben se írni, se beszélni nem szeretek. Azonban felmerülnek olykor körülmények, melyek önként ráutalják a hírlaptrót, hogy a közérdek miatt tollára vegye a nem kedvelt tárgyat is, mivel hivatása a közérdekben fáradni.

Most a nemzeti ünnep alkalmából az esztergomi káptalan az a kitüntetés érte, hogy tagjai a nagy évforduló emlékére ezentul a praelatusi rangot és a méltóságos címet fogják viselni. A hely méltósága, a honnan a magyar kereszténység kilencszáz év előtt kiindult, fényét veti az egyházi testületre s a történelemben megörökített érdem pápa ő Szentsége ezen határozatával újabb és fényes külső kifejezést nyert.

Nagyok nálunk az egyházi testületek érdemei, egyházi és hazai szempontból egyaránt, nagyok a mai napig; úgy a tudomány és művészet, mint a közjótékonyosság és a társadalmi élet terén, úgy hogy a legújabb időkig, a hosszú történelmi multon át, nálunk az egyház közreműködése vagy éppen kezdeményezése nélkül semmi sem történt, a mi történt. S bár a jó tett önmagában bírja jutalmát s egyházunkat s annak férfait az egyszerűség illeti meg, mindazonáltal már az emberi természetben rejlik nemcsak hálával lenni a jó tett és érdem iránt, hanem annak lehetőleg külső jelekben is kifejezést adni.

Ha tehát az ősrégi esztergomi káptalan éppen a történelmi mult tekintetéből nálunk eddig ismeretlen kitüntetésben részesült, semmi szavunk ellene, sőt szívesen hajlunk meg az igaz érdem s annak megfelelő elismerése előtt; midőn azt a történelem leghitelesebb tanuként támogatja.

De már az a tény, hogy az emberek illyformán sehol sem állapodnak meg a jó tettek belső öntudatánál, hanem annak elismerését mindenütt rangokba, címekbe foglalt kitüntetésekkel szorgalmazzák; mondom ez a kivételt nem ismerő tény azt mondatja velem, hogy a dolog természetéből mintegy önként föllépő ezen követelmény ellen ne zárkózzunk el sehol, a hol igaz érdemre találunk. Tehát Nyitrán sem.

Mi nyitraiak Roskoványi püspök óta az egyszerűség s hogy úgy mondjam, a címtelenséghez vagyunk hozzászokva. Midőn a magyar egy-

sors ez, tele búval és gyűlölettel, ezer tervvel és egyetlen egy kétségbeeséssel... És ifjuságom oly szép vala.

Megindulva nézi az ifjabb az öregnek tomboló fájdalmát.

— Mesélj valamit szép ifjuságodról.

A másik keserűen zokogni kezd és sir hosszan és erősen, mint egy gyermek. Lassankint megnyugszik. Aztán mozdulatlanul, behuny szemmel fekszik. Végre szólni kezd, csendesen, mikéntha önmagában beszélné:

— Este volt. A nap lenyugodott és a hold már az égen tündökölt. Ugyanaz a hold, a mely most... A mezőket csend és magány űlte meg. En anyám oldalán ballagtam; még gyermek voltam. Anyám oly szép volt és oly kedves. Mintha hallgatag angyal lépedégt volna mellettem, bátorításomra vala. Aztán félelem és remegés szállott meg engem. Anyám komolyabb és ünnepélyesebb volt, mint máskor. Hangja reszketett, mikor hozzám szólt: A prófétához megyünk. Hadd lássad őt és ha férfi léssz, mondhasd, hogy én vezetlek hozzá. Magányos udvar tűnt elő, mely előtt kút vala. A kútnál egy csoport férfi állt és kissé oldalt asszonyok és gyermekek.

— Ott a próféta! — mondá anyám. Ekkor ismét felni kezdtem és erősen fogtam ruháját.

— Itt vannak a halottak, a kiket feltámasztott? — kérdeztem akadozva.

— Úgy gondolom, nem, gyermekem — válaszolt az anya.

— De ha hívni fogja a vihart, ellenmondtam tovább.

— Ő nem hitta még a vihart, hanem lecsendesítette, vigasztalt a jó anya.

Igy jutottunk az asszonyok és gyermekekhez. Mind a prófétához akart járulni. De néhány férfi jött és mondá: A mester fáradt. Hagyjátok békében és menjetek haza!

De az asszonyok nem hagyták magukat elutasítani. Erre a férfiak bosszusak lettek és pirongatva mondták, hogy távozzunk. Ekkor néhány asszony megfordult és anyám is kézen fogott és szomorúan mondta: gyere haza, fiam! Ekkor azonban a kútnál egy hang csendült meg; oly tisztán, hogy kiki hallotta és oly csodálatosan, hogy a szív legmélyéig hatolt, a próféta szava:

— Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni és ne tiltsátok őket; mert ilyeneké a mennyeknek országa.

Eles örömsikoly hangzott el a gyermekek ajkairól, út nyílt meg a férfiak csoportja között és az anyák a próféta elé járultak gyermekeikkel. És én láttam őt.

Római, én zsidó vagyok; de mondom neked úgy nézett ki, mint egy Isten.

Te nem voltál Jeruzsálem szent templomában, te sohasem érezted, mily félnék és boldog az ember az Isten közelében; különben halvány képét rajzolhatnád magad elé annak, mint lángolt szívünk azon a mezősíkon, melyen a próféta állt.

És oly szelid volt ő. Minden gyermekkel beszélt és mindegyiket megáldotta. Én a legutolsó voltam. Félnék, kimeresztett szemekkel álltam a szent előtt és amikor felém intett, oly kimondhatlan aggodalom fogott el, hogy hangosan felkiáltottam. De mihelyt megérintett, elállt a szavam. Úgy éreztem, mintha a szívem megállt volna, mintha rögtön meg kellene halnom és üdvözülnöm.

A kút párkányára ült, engem térdeire emelt fel és fejemet gyengéden a mellére hajtotta.

Hang nem hallatszott, az ég mint arany tündöklött felettem, és én hallottam szive dobogását.

Aztán fölém hajolt, hogy megáldjon. Halk, jószágos hangon mondá:

— Gyermekem, ismét fel fogsz engem találni!

— Testvér... testvér, engedd, hogy megérintselek, engedd, hogy megcsókoljalak... te... te láttad a Megváltót.

házban annyi mindenféle rang és cím létezik, a címzetes püspöki címtől és a többféle rendjeltől kezdve egész a pápai kápláni címig, Roskoványi egyházmegyéjében ebből semmi sem volt; még vörös kollárét sem ismertünk, még a káptalan tagjai sem viseltek ilyent. Semmi cím, semmi kitüntetés sem létezett nálunk a szokott esperesi és apáti-préposti rangon kívül. Az ilyen puritanizmus imponáló jelenség, mely egyenesen azt mondja: itt a munkában, a kötelességteljesítés tudatában keresnek elismerést. És még azon jó oldala is van, hogy az emberekben vágyat nem támaszt, irigységet nem ápol, hanem tisztán a munka versenyerére állítja őket. Kétségtelenül ideális állapot, mely egyházunk szellemének legjobban megfelel és a papi hivatásnak egyenes követelménye.

Igen, ha ez így volna minden egyházmegyében! De az ilyen puritanizmus másutt csak elméletben létezik, a gyakorlatban meg azt találjuk, hogy az érdemek elismerésére nemcsak léteznek nálunk Magyarországon rangok és címek, de minden egyházmegye bőségesen igénybe is veszi azokat. És a külső után ítélő világ nemcsak nem érti a magunkféle kivételes egyszerűséget, de egyenesen az érdem hiányára magyarázza. Úgy hogy a mi elméletben igen tiszteletreméltó tulajdonság, az a körülmények között egyházmegyénknél egyenesen hátrányára vált.

Ugyanis szerénytelenség nélkül legyen mondva, a nyitraegyházmegyei papok között sok tudományosan képzett fej, derék jellem, adminisztratív tehetség létezik és ennek dacára egész jelen századon át a mai napig nem találkoztunk egygyel sem, akit pl. egyetemi tanárnak, vagy valamely országos közhivatalra kineveztek volna. Ugy vagyunk az ország előtt, csupa szerénység miatt, mintha nem is léteznénk, míg más megyék tagjai ott forognak a köztéren és ismertté teszik egyházmegyéjüket az ország előtt.

Nem méltányos helyzet ez reánk nézve, mert nem felel meg az igazságnak és más megyékhez való viszonyunknak. Ha tehát a gyakorlat már úgy hozza magával, hogy mindenütt külső elismeréssel adóznak az érdemeknek, ne tagadják meg azt a nyitrai egyházmegyétől se; mivel ez másokhoz képest — legalább a világ ítélete szerint való — mai hátrányos helyzetét nem érdemelte meg.

Ezen alkalommal, a felmerült kitüntetés kapcsán, csak káptalanunkról legyen szó.

A nyitrai káptalan azon tisztelt tagjai, a kik szigorú kritikus szemem előtt oly magasan állanak erényben és érdemben, ne vegyék rossz néven, ha rájuk utalok és ha egyszerűen a köz-

veleményt tolmácsolva azt írom, hogy ők azokból a rangokból és címekből, melyek Magyarországon a kanonián felül a papi érdem jutalmazására szolgálnak, és a melyek Nyitrán ismeretlenek, ők azokból megérdemelték. A valódi erény jellemző vonása ugyan a szerénység; de a hírlapíró a világ eszejárását is megfigyeli és az érdemesek akarata ellenére is kibeszéli azt, a mit érez és a mit a közvéleményben elles. Már pedig a mit én érzek, és a mit a közvéleményből ellestem, az az, hogy ha minden káptalan érdemes tagjait külső elismerésben és kitüntetésben részesítik, akkor ez alól egészen indokolatlanul képeznek kivételt káptalanunk azon tiszteletreméltó férfiai, a kikre városunk fiai szinte ujjal mutatnak, és dicsérve emlegetik neveiket.

Mert a puritanizmus csak addig szép, míg az egyházmegye hátrányára nem válik. Nálunk úgy látszik már azzá vált; de ha úgy van, akkor én az ilyen puritanizmus fölé helyezem a jó hírnév közérdekét és azt mondom: káptalanunkban is jusson külső elismerés az igazi érdemeknek.

A tapolcai választás.

Egész meglepetésszámba megy a tapolcai választás eredménye, mely szerint a néppárti Abaffy Emil 874 szavazata ellenében, a volt nemzeti s most kormánypárti Hertelendy Ferencet, az ottani gazdasági egyelet elnökét, 1393 szavazattal képviselőnek választották.

A kormánypártiak, legalább úgy irtak lapjaik a választás előtt, lemondtak volt a kerületről, más párti alig próbálkozott, oly biztosra vették a néppárt győzelmét, mely előző vasárnapon népes népgyűlést is tartott Tapolcán. A dolog bizonyosnak látszott, hisz a meghalt néppárti képviselő, Mócsy Antal, választása az általános választások alkalmával oly fényesen sikerült. Még Kossuth Ferenc is hiába próbálkozott ellenében.

És ime a választás egész váratlanul más fordulatot vett, beigazolván, hogy a politikában a legnagyobb meglepetések is lehetségesek.

Nem ismerjük az ottani viszonyokat, de maga a tény, tagadhatatlanul, komoly gondolatokat ebreszt a távolról szemlélőben és némi betekintést nyújt a jövőbe. A tapolcai kerület már a második az általános választások óta, melyet a néppárt elveszített; az első az alsó-lendvai, a néppárti Marsovszky kerülete volt, mely előbbi zászlaját elhagyta. Pedig előbb, az egyházpolitikai törvények közvetlen hatása alatt, mindkét

helyen óriási számmal juttatták a néppárt zászlaját diadalra.

Elég rögtönös ez a változás a szavazó polgárok hangulatában s mutatja e hangulatnak szalmatűzszerű voltát. Pedig Zala, Vas legjobban tömörült a néppárt köré, képviselőinek legnagyobb száma onnan került ki. Jómódú, magyar vidék, mely még abban is tűnt ki az általános választások alkalmával, hogy oda még Bánffy keze se hathatott el. És a jelekből mintha azt kellene következtetni, hogy ma már ott is megváltoztak a nézetek s nézetekkel az emberek. Ily körülmények között mily kilátásai lehetnek ott a néppártnak a jövőben?

Anélkül, hogy erről ma emberileg valami biztosat lehetne mondani, a kétségtelen jelekből valamit láthatunk, legalább a jelenben, a mi ennek a pártnak a pozíciójára vonatkozik. A hangulat országsszerte többé nem az, a mi az utolsó általános választások alkalmával volt. Belétörődés, nembánomság mutatkozik mindenfelé, pedig a néppárt programja a revízió kivül sok egyebet foglal magában, oly keresztény pontozásokat, melyek az ország javára kívánatosak. Az elvtelen liberalizmus helyébe keresztény gondolkodást akar bevinni a politikába, a törvényhozásba, a gazdaságba és a társadalmi életbe.

Ki helyteleníthetné ezt? És a hangulat mégis csendes, sokan a volt nemzeti párt révén a Széll-kormányba vetik bizalmukat, mint ez úgylátszik most Tapolcán is történt.

A másik jelenség az, hogy alig erősödhetik nálunk oly párt, melyhez a középosztály nem csatlakozik; e nélkül nem lehet politikát csinálni Magyarországon. A középosztályból — úgy látjuk — a néppártnak még mindig kevés jut, oda nem tud, már bármely oknál fogva, de tényleg nem tud utat találni. Támaszkodik a népre, de a nép ingadozó s ma még elég éretlen politikai tényező; ma itt van, holnap máshoz szegődhetik. Támaszkodik a papságra, de a papság a mi sajtószereviszonyaink között megosztható s tényleg már is meg van osztva. A főpapság nem avatkozik a politikába, a főrendiek általában más pártoknak hódolnak, vagy nem törődnek a politikával.

Ily körülmények között igazán bámulatot érdemelnek a néppárt vezetői, kik csüggedés nélkül hordják körül zászlajukat az országban és egy jobb jövőben remélnek. Ha reményüket és fáradozásukat nem koronázná siker, nem rajtok mulik, hisz ők sem képesek akarattjuk ellenére boldogítani az embereket.

Pedig a néppárt megerősödését már azon

— A megváltót?

— Azt, kit te prófétának mondasz; ki maga az Isten volt, Jézust, a nazarethit.

— Te ismered őt, római?

— A testem lázban égett és ezer görcs rázta szívemet szavaidnál, én Jézus szolgálója, keresztény vagyok.

— Keresztény vagy?

A két férfi farkasszemet nézett, percekig, míg a római kimerülten hátrahanyatlott, az öreg közvetlen közelébe. És töredezett, susogó hangon folytatta: — Néped megölte őt, tudod te azt?

— Tudom.

— Megölte keresztfán, az ünnep előtt.

— Tudom.

— És vére reátok szállt.

— Római, azt is tudom.

Mély csend. Aztán mondja az öreg: Én nem láttam őt meghalni; én még fiatal voltam az ünnephez. De anyám látta őt a keresztben. Sohasem lett többé vidám és korán halt meg... Szerette őt. Ismét hosszú, néma csend. Aztán fellélekzik az ifju keresztény:

— Testvér, én meg akarom mondani, hol van anyád; ... ő nála van. — Erre felkiált az öreg:

— Nála! Anyám ő nála! És hol... hol van ő? A másik felmutat a fénylő csillagokra:

— Ott, az ő országában.

Néma, mély csend. Kis idő múlva kérdi az öreg: Testvérem, képes vagy-e még beszélni?

— Mit akarsz?

— Én nem hallottam tanításáról; én mindig magányos udvaromban laktam és aztán a rómaiak közé jutottam... Te azt mondd, hogy anyám nála van, és ő megígérte nekem, hogy én őt ismét feltalálom. Mond meg az utat, testvérem.

Boldog ragyogás ömlik el az ifju keresztény halovány arcán. Az öreg a másiknak szája fölé tartja a fülét. És most, az utolsó órában, a pogányország kellő közepén, szakadozott mondatokban, nyögő szavakban egy misszióbeszéd hallatszik, egy vérző tudóknak a misszióbeszéde.

* * *

— Hallod a patak csobogását, testvér?

— A patakot... kereszttséghez... mi le akarunk menni.

— Oh ha tudnánk!

Felülnek, de visszahanyatlanok, ismét megpróbálják és három lépést tovább kúsznak. Aztán percekig csendben fekszenek. Nyögnek, sóhajtoznak, imádkoznak, felemelik a fejüket és kezeikkel a fűbe kapaszkodnak. Lent csörgedez a patak.

— Fel, testvér, tovább. — Két lépéssel tovább kúsznak, aztán arccra buknek.

— Isten, adj erőt, erőt!

És ismét tovább vánszorognak néhány láb-al... Egy óra mult el, a fél utat tették meg.

— Vizzel kell megkereszteltetnem?

— Hogyha lehetséges, susogja a másik, az meg lehetséges. — És a haldokló tovább kúszik. Ismét elmúlik egy óra. A patak közel van, csak még őt, hat lépésnyi távolságban.

— Testvér légy erős, csak ez egyszer még erős!

— Én... én meghalok.

— Jézus könyörüljön rajtad... És az öreget oly erő szállja meg, melyet csak a halálfélelem ad. Megragadja keresztelőlétét s nyögve, sóhajtozva hurcolja őt a patak partjához. Ott a haldokló még egyszer felnyitja szemét. Utolsó erejével mártja a vízbe kezét, megérinti társának a homlokát és hörögve, nyögve, haldokolva mondja:

— Én téged keresztellek az Atyának és Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében.

* * *

Ejfélmult. A zöld lombátoron keresztül szűrődik a patak partjára a halvány csillagfény. A két keresztény kezét fogva fekszik. Az éjjeli szellő is elaludt a holtak felett. Az égen pedig fénylő csillagírásban áll a beteljesedett áldó szó.

Keller után Tichy C.

szimpatikus működése folytán is lehetett remélni, melyet a Bánffy-kormány ellenében a képviselőházban kifejtett, midőn a politikai erkölcs javítása körül oly nagy érdemeket szerzett magának. De a politikában főtényező, a középosztály, csak nem fordul feléje, magára hagyja. Különbösen úgy látjuk, hogy az utóbbi időben az ellenzéknek egyáltalán nem kedvez az idő. A nemzeti párt megszűnt és a függetlenségi párt két gyenge frakcióra osztva, teng, inkább egymással torzsalkodva, mintsem a kormányt támadva. Az embereket fásultság fogta el, az eszmények veszítik erejüket, az önzetlen politikai harcok ritkák, panem et circenses az, a miért még a nagy tömeg megmozdul. Ez pedig csak a kormánypárton található. Azért uralkodik és vonz ez, más párt ma nem igen boldogulhat mellette.

Ujdonságok.

A király 70-ik születése napja Nyitrán. Dr. Rudnay Sándor polgármesterünknek egynéhány buzdító szava elegendő volt arra, hogy a város ünnepi díszet öltözzön, nemcsak a középületek, hanem számos magánház is viselt lobogó díszet. 17-én este 8 órakor a helybeli zenekedvelők egylete hangversenyzett a vármegyeház téren, onnan a város főbb utcáin keresztül a városház elé ért a menet, hol ismét néhány zenedarabot adott elő, innen pedig még néhány utcát zeneszóval bejárva, a káptalan-utcai helyiségébe vonult a zenekar. 18-án reggel 8 órakor házi honvédezdünk tábori ruházatban tábori zöld jelvényvel és zászlóval kivonult a lakatnyából a sátoztáborba, Lorencz Róbert alezredes parancsnoksága alatt, nemsokára odaérkezett a dandárparancsnok Mayer Guido tábornok, hadsegéd kíséretében, rövid szemle után leszállt a lóról és a tábori kápolnába ment a tisztikarral, hol is Pelcsárszky Ananiás ferenczrendi házfőnök tábori misét mondott. A szent mise főmomentumai alatt a kivonult csapat az előirt díszlovásokat adta. A mise után a tábornok elléptette maga előtt a kivonult csapatokat. Ugyancsak d. e. 9 órakor fényes isteni tisztelet volt a vártemplomban, melyet, a Budapesten időző püspök úr helyett, Vagner József prépost kanonok végzett. A vörös, arany paszományos posztóval bevont padsorokban Thuróczy Vilmos főispán, Markhot Gyula alispán, állami és megyei tisztviselők egész serege foglalt helyet, míg a szolgálatban nem lévő tisztiek Balázs Gyula honvédezdnessel élükön a szentely padjaiban helyezkedtek el. A testvérek templomában ugyancsak 9 órakor Hevera János plebános-helyettes végezte az isteni tiszteletet.

Személyi hírek. Venczell Ferenc püspöki helynök ur Marienbadból tegnap érkezett vissza Nyitrára. Hasonlóképpen Czeizel Gábor kanonok ur Marienbadból, Malatinszky József Karlsbadból, Nemcsék Ferenc pedig Halsból tértek vissza. — Dr. Tóth János, lapunk felelős szerkesztője, Budapesten van; s a kongresszusi bizottság meghívása folytán pénteken a kongresszus ülésén a kath. sajtóról tartott felolvasást. Ott van Német István tanulm. felügyelő is. — Jeszenszky Alajos kanonok a kath. kőműves-egylet és Czeizel Antal káplán a kath. legényegylet képviselőjében néhány egyleti tag kíséretében sz. István napjára szintén Budapestre utaztak.

Esküvő. Felsner Jónás nyitrai nagytözsdetulajdonos Henrik fia f. évi augusztus 16-án házasságra lépett Grosner Salamon bélici birtokos Elza leányával.

Sz. Rochus fia. Mult évben a nyitrai kath. kőműves-egylet tagjai filléreiből összerakott és az egyházi hatóságnak benyújtott misealapítvány kamataiból, ez idén, aug. 16-án mondatott az első szent mise, melyet a beteg esperes-ple-

bános helyett Jeszenszky Alajos kanonok, egyleti elnök fényes segédlettel celebrált, az irg. testvérek templomában. A kőművesek Fesztoráczy Gyula titkár vezetése alatt, ünnepi módon az egyleti zászlóval élükön, hosszú sorban indultak a zenekedvelők egylete zenekarának kíséretében a templomba, melyet a közönség már teljesen betöltött. Az alkalmi szent beszédet Franciscy Lajos dr. tartotta.

Értesítés. A nyitrai kisebb papnevelő-intézet növendékei szeptember hó negyedikén jelennek meg az intézetben.

Nagy Boldogasszony napja Nyitrán. Ez idén a nagy-boldogasszonyi bucsu a vidékiek részéről nem volt olyan nagyon látogatott mint más években, mert az ugyanezen napon Esztergomban megtartott országos ünnepély számos olyan községet tartott távol, melyek rendszeren ide szoktak zarándokolni; így nem jöttek el az Érsekújvár, N.-Surány vidékiek és több barszegyei község, melyek ezuttal Esztergomba mentek. Mind a mellett több ezer vidéki férfi és asszony lepte el a boldogasszonyi templom dombját. A főut a domb aljától kezdve, sűrűen volt sátrakkal szegélyezve, de ez már sokat veszített a búcsúvásár jellegéből, a zaj, zsvaj miatt, inkább zsvajvásárhoz hasonlított. Aug. 14-én délután csakugy hemzsegték a város utcái a legkülönbözőbb népviseletű zarándokoktól. D. u. 3 után a vári templomból indult a körmenet, melyen a káptalan Nyitrán tartózkodó tagjain kívül számosan vettek részt. A menetet a Boldogasszony hegyre Nemcsék Ferenc kanonok vezette fényes segédlettel. Este a szürkület beálltával kigyulladt az ezerről gyertya, melyeknek vívői körmenetre sorakoztak, mintegy 50 fehérruhás fátyolos városi leány, liionszál a kézben, körülvették a szeplőtlen bold. szűz Mária szobrát, mely a körmenettel körülhordoztatott. A templom harangjainak csengése és a zenekar ajtatos dallamai közt megindult a körmenet a templom körül, Kottesovszky lelkész vezetése alatt, megható látványt nyújtva. Másnap 7 órakor reggel ünnepi szent mise volt a székes-egyházban, melyet Jeszenszky Alajos kanonok celebrált, azután ismét körmenet indult, ugyancsak Nemcsék kanonok vezetése mellett a Boldogasszony hegyre. Mindkét körmenet alatt a nyitrai zenekedvelők zenekara Mária-dalokat játszott. Délután a harmadik processzió indult a testvérek templomából és vécsernyék után befejeztetett a nyitrai Mária-napi bucsu.

A helybeli felsőbb leányiskolában a beiratások szept. 1, 2, 3, 4-én az igazgatói irodában történnek; a javító-vizsgálatok szept. 3-án délután ejtetnek meg.

A kath. kőművesek egyletének mulatságára felülhívték: Verő Zsiga 10 koronát, Arnold Róbert 4 koronát, Morton József 3 koronát, Salvendy Lipót 3 korona 60 fillért, Neugebauer Nándor és Papp Ferenc 2—2 koronát és Hevera János 1 koronát. Fogadják ezuttal is a kegyes adakozók a rendezőség hálás köszönetét.

Hangverseny. A nyitrai zenekedvelők egylete aug. 20-án d. u. fél 4 órakor a Szigeten hangversenyt rendez. Este tűzijáték. Belépti díj 40 fillér.

Hír Füzesséryről. Szenzációs letartóztatásról ad hírt löcsei levelezőnk, írja a Bpesti Napló tegnapi számában. Mielőtt a dolog érdemét ismertetnők, visszaidézzük a Tátrafüreden nyaralt Flesch Zsigmond bécsi magánzó hirtelen halálát. Flesch Zsigmond Tátrafüreden többször vadászni ment régi ismerősével, Füzesséry Emil nyitravármegyei aljegyzővel, aki szintén a Magas Tátrában töltötte szabadságát. Julius 7-én, mint az akkori távirat jelentette, szintén vadászni ment a két jó barát. Az uton Füzesséry egy dusan megrakott eperbokrot pillantott meg és lehajolt, hogy kitépje a földből. E közben puskája elsült és a golyó Flesch halántékába hatolt és rögtön

megölte a szerencsétlen embert. Füzesséry nyomban jelentkezett a csendőrségnél. A löcsei törvényszék emberei kint jártak Tátrafüreden és megállapították, hogy a szerencsétlenség a véletlen műve volt; Füzessérynek tehát alkalmasint csak gondatlanság miatt okozott emberölésért kellett volna felelnie. Löcsei levelezőnk mai táviratából tudjuk meg, hogy a vizsgálat azóta más irányt vett és Füzesséry Emil Flesch Zsigmond meggyilkolásával vádoltatik. Füzesséry erről értesülve önként jelentkezett a törvényszék vizsgálóbírójánál, aki elrendelte letartóztatását. Az eset Löcsein nagy feltűnést kelt és általánosan azt hiszik, hogy Füzesséry tisztázni fogja magát a szörnyű vád alól. Mi itt csak annyit tudunk, hogy Füzesséry annak idején azon a címen, hogy Bécsbe anyja látogatására megy, kapott szabadságot, de ő Tátrába ment régi ismerőse után, a miért az alispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene.

Kath. nagygyűlés van Budapesten és egyházmegyénkből is ketten szerepelnek ott, mint előadók: dr. Tóth lapunk fel. szerkesztője és Benyács István csacai káplán, ki a szövetkezeti ügyről tartott felolvasást. Lelkesen folynak az ülések s érdekesek a tárgyak, melyeket azokon megbeszélnek. Szinte ide is elhat a melegség, mely a szónokok beszédeiből kiárad. A mennyire innen nézzük a dolgot, még mindig nincs azon az egész kath. Magyarország képviselve. Nincs! Hol van a kath. mágnások zóme, hol a kath. középosztály? Vannak ott közülük néhányan. De aránylag kevesen. S mi mégis nagyrabecsüljük ezt a gyűlést, mert a hosszú semmi után, ahogy mi katolikusok voltunk az utóbbi évtizedekben a köztéren, ez a valami is sok, kezdetnek, első kísérletnek elég. A hosszú éjszaka után jól esik az első fényugár is, mely a hajnalhasadást jelenti. Kitartás, folytatás mellett, új nemzedék nevelése mellett, lesz az majd másképpen is. Ma ugyan azt mondják a lusták és lanyhák, hogy a vezetés az oka, hogy sokan elmaradnak a gyűlésről, hogy a politikailag exponált Zichyeknek kár ott vezető szerepet játszani. Ugyan úgy? Míg Zichyek nem politizáltak, a katolikusok csak uszályhordozók voltak a politikában, ép úgy biztosra veszem, hogy ha ők nem rendeznek kath. nagygyűlést, vagy legalább annak élére nem állanak, hát kath. nagygyűlés nincs, mert a lusták csak kritizálni tudnak, de dolgozni, alkotni nem. Ha ők nem teszik, hát senki sem tette volna. Ezeket az ürügyeket ismerjük régen és ismerjük másutt is; de a kik azokat utba hajigálják, rendszeren magok nem tesznek semmit. Zichyek a nagygyűlésen nem politizálnak, miért nem lehetne oda bármely finyas politikájú katolikus? Bizunk a jobb jövőben, mikor majd még többen lesznek a jövő kath. nagygyűléseken.

Kápolna-szentelés. Mult vasárnap lélekemelő egyházi ünnepély volt Darázsoson. A község mellett való magaslalon emelkedik a jól ismert kápolna, mely sz. Mihály tiszteletére épült a tizenegyedik században. Csak áicséretet érdemel a község buzgó lelkipásztornak a figyelme, hogy a magyar kereszténység első századának ezen emlékét épen e jubileumi évben megújította. Az ember nem is sejtene, milyen izlésszerű az oltár és a festés ezen kívülről különben egyszerű kápolnában. A megáldás szertartását e hó 12-én Markovics János kisebb papneveldei kormányzó és egyházmegyei főtanfelügyelő végezte Kmetykó Pál és Német István segédkezése mellett. Az idő nagyon kedvező volt. A vidékről összesereglett nép körmenetben vonult föl a templomból a hegytetőre, hol a helybeli plebános lelkes beszédet intézett a hivekhez s elmondván a kápolna történetét, a népet a magyarok hagyományának helyes tiszteletére buzdította. Az ünnepélyes mise után a nép ájtatos énekek zengedezése mellett tért vissza a templomba s a nyert áldás után magasztos érzelmek közt oszlott szét. Gerháth Mihály,

a község lelkipásztora pedig hálálkodott az isteni Gondviselésnek, hogy az utóbbi években sikerült neki a püspök úrnak, mint kegyurnak bőkezűségéből és híveinek áldozatkészségéből nemcsak a templomot kifestetni, az iskolát rendbehozatni, hanem ezt a kápolnát is megújíttatni. Mi pedig azt tesszük hozzá, hogy az ilyen lelkipásztori buzgóság minden dicséretre érdemes.

Kis-Hinden holnap avatja fel az ottani temetőben 1891. évben emelt s az idén restaurált kápolnát Vincze Károly esperes-plebános. Említésre méltó, hogy a restaurálást a plebános saját költségén, mintegy 3200 korona összegben végeztette, a kápolnát szép kivitelű festett-üveg oltárképpel ellátta, díszesen kifestette s márvány cement lapokkal kipadlóztatta.

Szlávy József koronaőr temetése, mint már jeleztük, aug. 11-én délután 3 órakor ment végbe. A kegyeletes szertartást nagyban emelte József Ágost főherceg ő fenségének személyes jelenléte. A temetési szertartást Bende Imre nyitrai püspök ur végezte, a kinek Batthyány Vilmos gróf kanonok, dr. Való Simon pozsonyi kanonok, Lulicsék Izidor verebélyi, Vincze Károly nagy-híndi, Kormanovich Endre thaszári, Pintér Károly ar.-maróthi esperesek, Dodek németi, Martincsek János kis-tapolcsányi, Csernik Alajos nagy-herestényi plebánosok és több káplán segédkeztek. József Ágost főherceg ő fensége Szmracsányi István cs. és kir. tábornok, kamarai előjáró kíséretében az egész szertartáson jelen volt és a koporsót a temetőbe is elkísérte. A családtagok közül ott voltak Szlávy Béla és neje, Szlávy Pál, özv. Szlávy Sándorné és többen. A képviselőház részéről jelen volt Perczel Dezső elnök, Klobusitzky János, dr. Ruffly Pál. Bíró Lajos képviselők, a főrendiház képviselőiben Révay Simon báró és Ambrózy István báró; ott voltak továbbá Radvánszky Béla báró koronaőr, Bánffy Dezső főudvarmester, Szapáry Gyula gróf volt miniszterelnök, Gromon Dezső, Széll Ignác és Nemeskéri Kiss Pál államtitkárok, Kazy Janos Barsvármegye főispánja, Thuróczy Vilmos Nyitra vármegye főispánja, Simonyi Béla Barsvármegye alispánja, Andrássy Sándor az ar.-maróthi kir. törvényszék elnöke, dr. Benkő Lajos, kir. tanácsos, főorvos, Kovách Sebestyén Lajos kir. ügyész, a földhitelintézet képviselőiben Szapáry Gyula grófon kívül Lukács Antal, Forster Gyula és Csenyery Loránt, Szalay Imre az országos muzeumok igazgatója, Máday Izidor osztálytanácsos, a 14. számú m. kir. honvéd gyalogezred képviselőiben Balázs Endre ezredes, Pólya Károly alezredes, Mihálicsics őrnagy, több törzs- és főtiszt, Szent-Ivány Oszkár, Szirányi Sándor, Kosztolányi Sándor, Dillesz Sándor, Kosztolányi Aurél, Keltz Gyula és mások, többen nejeikkel. A szertartás alatt piros bársonypárnákon a koronaőrök tartották az érdemrendeket. A gyászmenet meghatón imponáns látványt nyújtott nagyszámú közönség jelenléte mellett. A koporsót egyelőre ideiglenes sirboltba helyezték Zsitva-Ujfaluban. Az idegen vendégek előzőleg Klobusitzky János képviselőnél voltak ebéden; ott volt Bánffy Dezső is.

Első sz. áldozás. Boldogult Baross Gábor miniszter Katica leánya e hó 15-én Boldogságos Szűz menyemenetelének napján járult első szent áldozáshoz. Dr. Chorényi plebános oktató beszédet intézett a volt miniszter 13 éves leánykájához, mely úgy őt, mint a szent cselekedetnél jelenlevő édes anyját sirásig meghatotta.

Az áruló ludak. A moesonoki püspöki kastélyba vagy hat hét előtt betörték és onnan egy pár paplant, dunnát, matracot, két álló órát, egy pár hamutartót és egy kis asztali ezüst-csengetyűt elloptak. A csendőrség Szereden elfogta a betörőket s az ellopott tárgyak majd mind megkerültek. Az egyszerű lopásból a népfantázia híres esetet költött s a Preszburger Tagblatt aug. 14-iki számában a fennebbi cím alatt már

ilyen formában beszéli el. A múlt héten Bende püspöknek moesonoki (Nyitra m.) várába nagy tolvajbetörés történt, a melynél ezüst és arany ékszerek és más tárgyak egy milliót meghaladó értékben a tettesek kezeibe kerültek. A csendőrségnek a legbuzgóbb utánjárás dacára sem sikerült a betörők nyomára jutni. Egy éjjel Locza községben Batya József korcsmárosnál valami legény két ludat akart ellopni. Ezek oly gágogást vittek véghez, hogy a házbéliek fölébredtek a zajra, botokkal rohantak az udvarra, a tolvajt elfogták s az odahívott csendőröknek átadták. Ezek ki tudták tőle kedvenc ételait, s megrakták a kocsmában. Hozzá jó sok bort itattak vele. A tüzes nedű megoldotta nyelvét. Igen beszédes lett s készségesen felelt a hozzáintézett kérdésekre. Bevallotta, hogy a moesonoki betörésben részt vett, megnevezte társait, kivéven azokat, a kiknek neveit ő maga sem tudta. Bevallotta tovább, hogy a banda a 16 kilo aranyat és 45 kilo ezüstöt a kastély mögött a kertben ásta el. Az erre elrendelt ásatás igazolta szavait. A beszédes legény elárulta, hogy a mondott éjszakán 12 férfi rakta a lopott holmit egy nagy szekerre, s a mi rá nem fért, azt a kutba dobták. Ez is igaznak bizonyult. Erre a csendőrség a legény által megnevezett társaknál keresett bővebb „információt.” S a nyitramegyei közönség nagy bámulatára kísült, hogy jómódú s közbeesülésben álló parasztok vettek részt a betörésben. A házkutatás meg éppen meglepő eredményre vezetett. Az egyiknél drága antik zsebórákat, a másiknál drága gyűrűket és tüket, a harmadiknál ezüst, arany evőeszközöket stb. találtak. Az illetőket természetesen mindjárt elcsukták, s reményleni lehet, hogy mihamar a többi tettesek nyomára is jutnak. Említésre méltó, hogy a püspöki kastélyt több hivatalnok gondolja s bent lakik. És a tolvajoknak mégis sikerült ily nagyszabású lopást elkövetni. Az eset az egész környéken s azon túl is nagy feltűnést okoz. — Ekkorára nőtt a lopás híre, mig Mocsonokról Pozsonyig eljutott; a kis csengetyűből 16 kilo arany és 45 kilo ezüst lett, a paplanok meg arany órákká, evőeszközökké változtak. Ily formán azok a lócai ludak nem a kapitolumi ludak voltak, hanem csak egy jól meghizott hirlapi kacsa.

Pöstyénben a fürdővendégek száma 5800. Legutóbb gróf Tisza István családjával érkezett Pöstyénbe rheumás baja gyógyítása végett. Meyerbeer zeneköltő egyetlen leánya Andrián Werburg bárónő egyik legérdekesebb látogatója Pöstyén fürdőnek. A míg mindig élénk szellemű hölgy maga is kiváló zenei tehetség, egy legközelebb Pöstyénben rendezendő nagyszabású hangversenyre maga adta az iniciatívát. Úgy ő, mint férje Andrián báró, a bécsi anthropologiai intézet elnöke, a közönség körében általános rokonszenznek örvendenek.

Buzakivitelünk veszedelme. Német szövetségeseink lehetetlenné akarják tenni buza és gabonakivitelünket Németországba. Mint ugyanis egy centumpárti német képviselőtől értesülünk, a kereskedelmi szerződés megújításánál az eddig 3 és fél márkában megállapított buza és rozs kiviteli vámot 7 márkára szándékoznak felemelni. És ennek a tervnek a birodalmi tanács többsége, forrásunk szerint, már meg is volna nyerve.

Tüzeset. Folyó hó 11-én Pogrányhoz tartozó Cserhát szőlőhegyen tűz ütött ki, mely 9 pincét a benne főlhalmozott takarmánnyal együtt porig elhamvasztott. — A kár 6—8000 korona.

Egy hektoliter bor egy szőlőtőről. A bibliában meg van írva, hogy Anak fia, kiket Mózes Kanaán földjének megszemlélésére küldött, olyan nagy szőlőfürtöt találtak az Eskot völgyében, hogy rudra akasztva ketten alig bírták hazavinni a vállukon. Erre emlékeztet az az óriási szőlőtő, melyről Kunszt János a következőket közli a Bor. Lapokban: „1899. évi október 13-án idősb. Vitális József lónyabányai földbirtokos meg-

hítt szüretre. Lónyabánya hegyektől borított kis falu, Losonctól a vasuton félóránnyira. Megérkezvén nagy meglepetés várakozott reám. Az ut felől a ház előtt levő, talán nem is egy méter széles, azonban 15—18 méter hosszú kertben vagy öt szőlőtő van. — Ezek között a negyedik mintegy huszonkétéves, a föld színe felett látszik hogy lefűrészelték, mert valamikor elfogyott, azonban a törül őt oly hajtást növesztett, melyek egészen a háztetőig tíz méter szélességben terjeszkednek szét. — Erről az egy tőkéről, az ez évi szüreten 2242 fürt szőlőt metszettek le, három fürt még rajta maradt, véletlenül, vagy észre sem vették — s az összesen 142 kilót nyomott és egy hektoliter bort szűrtek belőle.

A kinek mindenáron férj kell. Szomorú eset az, amelyről egy szombathelyi tudósító beszámol. Az eleje vidáman indult, aztán mind sötétebb lett, végződött pedig úgy, ahogy alább beszámolunk róla. Elegáns nő kopogtatott be minap a szombathelyi állami anyakönyves hivatalába.

— Férjhez akarok menni, — jelentette minden bevezetés nélkül az anyakönyvesnek.

— Kérem. Rendben vannak az iratai? — tudakolta előzekényen a hivatalnok.

— Nekem nem kellenek iratok. Férjet tessek nekem szerezni.

— Férjet? bámultak a hivatali urak, sejtve, hogy örülttel van dolguk. Arra, kérem nem vállalkozhatunk.

— Dehogyan nem. Mindegy, akárki. Ön is jó lesz uram, — mutatott az egyik hivatalnokra.

— Jaj, kérem, az nem megy olyan könnyen, — szökött rá az anyakönyves, aki közben orvosért küldött.

— Nálam könnyen megy. Én Hagen bárónő vagyok.

Kis vártatva megjött az orvos s az anyakönyves bemutatta:

— Ez az úr elveszi, ha akarja.

— Persze, hogy akarom. Csak eskessen meg bennünket mindjárt s göröcsösen a karjába kapaszkodott az orvosnak, aki el akarta vezetni.

— Hohó, még nem vagyok a felesége. Előbb esküdjünk meg, — húzta vissza a szerencsétlen nő az orvost és semmi áron sem akart addig távozni, míg az anyakönyves meg nem nyugtatta, hogy rendben van a dolog.

— Itt az okmány róla s egy üres lapot nyomtak a kezébe.

— Most már gyerünk. De előbb elteszem a többi okmányaim közé, — s egy csomó irást szedett ki a zsebéből.

Ebből aztán megtudták, hogy Dorner Elvirának hívják s valamikor nevelőnő volt Zemplén-megyében. Hogy miképp került mégis Szombathelyre, ahol beszállították a kórházba, az iratokból nem lehetett megállapítani.

Közgazdaság.

Fordítsunk nagyobb súlyt az ipari növények termelésére.

Mezőgazdasági termelésre alig van alkalmasabb és hasznosabb ipari növény a lennél; ohajtandó volna tehát, hogy gazdáink minél szélesebb mértékben karolják fel a len termelését, annál is inkább, mert ez a házi ipar előmozdítására hathat kedvezően, — s azonkívül éghajlat és talajviszonyaink közé is jól beilleszthető. A len ugyanis mérsékelt, csapadékdús éghajlatot s tevékeny természetű közepkötött talajt igényel. Előveteményül a piros lóhere, lucerna, trágyázott kapások kender és repce ajánlhatók. A közvetlen istállótrágyázást nem kedveli, hanem inkább a trágyázás után következő második-harmadik évben vetendő.

A műtrágyák közül nagyon hatásosak a ká-litrágyák és mint fejtrágya: a chilisalétrom, különösen akkor, ha a lenvetést földi bolha lepi el, mert ez gyorsabb növekedést eredményez s el-lentállóbba teszi a rovarok iránt. A talajt gondosan, kertszerűleg készítjük elő s a magot rendszerint, különösen akkor, a midőn kórora és nem magra termeljük, kézzel vetjük.

Vigyáznunk kell arra, hogy a lentábla el ne

gyomosodjék, s ha a gyomok nagy mértékben jelentkeznek, azokat ki kell irtanunk.

Ha kizárólag rostot akarunk nyerni, akkor a nyűvést az elvirágzás után 8 nappal eszközöljük, ha pedig egytűl magot is ohajtunk nyerni, akkor be kell várnunk, míg a len magtokja barnás színt ölt s a lészár alsó feléről a levelek lehullanak.

A kihűzgált lészárak kévébe kötendők s u. n. sátrakban kiszáritjuk, a magtoktól megszabadítjuk, s az áztatába visszük. A leszedett magtokokat vékonyan el kell teregetnünk s kellő kiszáradás után száraz helyen tartjuk el s csak tavasszal csépeljük ki.

A tiszta jövedelem holdanként 100—240 koronára tehető, a mi a mi viszonyaink között mindenesetre számottevő.

A burgonyavész legujabb orvossága.

A burgonyatermelőknek évről-évre sok gondot ad a burgonyavész ellen való védekezés keresztlvitele. Mindedig hasztalan volt minden törekvés, hogy a gomba ellen valami abszolút becsű védekezési módot vagy szert feltaláljanak. Próbálták már mindenfélét és ha száraz nyár alkalmával úgy látszott is, mintha az egyik vagy a másik védekezés beválna, akkor nedves nyár alkalmával, mely jobban kedvezett a gomba fejlődésének, az összes remények füstbe mentek. Így megpróbálták már a talajmélyítést, megfelelő vetésforgóval, fonnyasztott gumók vetésével, a gumóknak hamuval, mésszel és más titkos szerekkel való praeparálásával védekezni a vész ellen, de mindez semmit sem ért. Legujabban azonban egy oly védekezési móddal tettek kísérletet, a mely úgylátszik be fog válni, s ez nem egyéb, mint a burgonyagumó pácolása.

A pác úgy készül, hogy minden 100 liter vízre 2 kg. rézgálicot s 2 kg. oldatlan meszet számítanak; ezt vízben feloldják s az oldatban a burgonyát 24 óráig áztatják.

Ezen idő leteltével a burgonya a pácoló tartályból kivétetvén, tiszta, száraz, szellős helyre terítendő ki s itt marad az elültetésig.

Egy hazai gazdaságban összehasonlító kísérletet tettek erre nézve oly módon, hogy három parcellán ugyanazon burgonyát termelték. Az egyik parcella az ültetést megelőzőleg volt istállótrágyázva s a gumó nem volt bepácolva, a másik parcellán szuperfoszfátot használtak s szintén pácolatlan burgonyát, a harmadik parcellán pedig szuperfoszfátot és pácolt gumót.

Az első parcellán már július első napjaiban észlelhető volt a burgonyavész, a második parcellán alig egy két tő mutatta annak jelét, a harmadik parcellán azonban nyoma sem utatkozott.

E kísérlet élénken dokumentálja a pácolás hasznosságát; s bár tagadhatatlan, hogy e tekintetben némi szerepet a szuperfoszfát is játszott, amennyiben a növényt erőteljesebb fejlődésűvé és ezáltal a betegséggel szemben ellentállóbbá tette, mégis határozott sikert a pácolás szolgáltatott.

A „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság, Budapest, (Füredő-u. 8.) arról értesít bennünket, hogy azon gazdáknak, kik a műtrágyázás iránt érdeklődnek, az alant felsorolt művek bármelyikét *kivánatra ingyen és bérmentve* megküldi.

1. A modern gazda a műtrágyázás gyakorlásában, írta herényi Gothard Sándor.

2. A műtrágyák alkalmazása, írta herényi Gothard Sándor.

3. Tíz év folyamán végrehajtott nagybani kísérletek műtrágyákkal, írta Rovara Frigyes.

4. A műtrágyák alkalmazása, különös tekintettel a kálitrágyázásra.

5. Rövid útmutatás a homoki szőlők trágyázására, írta Cserháti Sándor.

6. A konyhakert trágyázása.

7. Gazdáknak fontos! Mikor és mennyi chilisalétrómmal trágyázzuk a szántóföldet? írta dr. Weitz M.

8. Kertészeknek fontos! A chilisalétrómmal trágyázás jelentősége a kertgazdaságban, fordította dr. Könyöki A.

9. Műtrágyázási közlemények. A műtrágyázásról, különösen a szuperfoszfát alkalmazásáról.

10. Műtrágyázás cukorrépa alá.

11. Csontból készült precipitált foszforsavas méz (takarmánycsontliszt).

12. Zehn Jahre im Grossen ausgeführte Versuche mit Kunstdünger nebst fünfzig Ernteresultaten, von Friedrich Rovara.

13. Über Phosphorsäure-Düngung, mit besonderer Berücksichtigung der wichtigsten Phosphorsäure-Dünger des Handels, von O. Reitmair.

14. Der landwirtschaftliche „Raubbau“, von dr. M. Weitz.

15. Die Bedeutung des „Kali“ für den Getreidebau, von Professor dr. Julius Stoklasa.

16. Wichtig für Landwirthe! Wie viel Chilisalpeter soll man dem Acker geben und wann muss das geschehen? von dr. M. Weitz.

17. Düngung des Kuchengartens.

18. Das Düngen unserer Weingärten.

19. Präcipitirter phosphorsaurer Kalk aus Knochen (Futterknochenmehl).

Telefon.

Amicus. Igaza van; de cikkével nem akartuk a figyelmet a főkérdéstől elterelni; talán az illetők maguk is észrevették már, hogy hallgatni részökről gyávaság volt.

Várnai. Üdvözöljük munkatársaink sorában; de ez egyszer ne zavarjuk az illetők örömét. Különös, hogy a kikkre mlgod céloz, azok éppen a napokban is az elsők között szerepeltek. Ugy látszik divatba jönnek az areok, melyek nem tudnak elpiralni és — sajna — a főpatikáriusok kezdik hozni forgalomba az erre szolgáló kenőcsöt.

M. Elefánt. Közleménye legközelebb jelenik meg. Köszönjük a közreműködést, melyre a jövőben annál nagyobb szüksége lesz a lapnak, mert régi munkatársainak egyikét más tételre szólítja hivatása. Az idegek kopnak; egyikét ember, ha magára hagyatják, kimerül. Nehéz dolog ugyanis évek során át a közerdekekben fáradozni; annál inkább, mert jobbra csak megszólás, egyéni érdekektől befolyásolt kritika és nem ritkán lenézés és mellőzés szokott az ilyen munkának jutalma lenni. Felfordított világrend mindenestre, de úgy van. S lapunkra mégis szükség van; mert csak a vak nem látja, hogy 8 évi fenállása alatt mily szolgálatoakat tett az a keresztény társadalmi érdekeknek. Hogy néznénk ki nélküle? No de hát ezt nem szokás észrevenni ilyenkor; mikor még nem volt, akkor sokan sópáncodtak utána. Az önhöz hasonló próbált erők nagy segítségére vannak a szerkesztőnek.

Kávéház-átvétel.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy a Városház-téren lévő

Lakner-féle kávéházat

f. augusztus hó 18-án társammal átvettem és azt személyesen vezetni fogjuk.

Mint újítást bevezettem az **előfizetést reggelire.** Kávé és kenyér havonként 7 korona 20 fillér.

Az I. emeleti helyiségekben két külön játszószooba áll a t. közönség rendelkezésére.

Támaszkodva arra, hogy sok évi tapasztalatom és gyakorlatom folytán az itteni „Magyar koroná“-hoz címzett szállodában 16 éven át mint főpincér a város és a vármegye uraságainak teljes megelégedésére működtem, bátorkodom ezen új üzletem részére a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kikérni.

Nyitrán, 1900. évi augusztus hó 19-én.

Teljes tisztelettel

Pitzer Mátyás
és társa.

A vág-sellyei gazda- és iparos-segélyszövetkezetnek

nyereség-veszteség-számlája

a II. üzleti év végén, vagyis 1900. évi július hó 31-én.

Jövedelem:	kor. fill.
1. Tavalyi nyereség	117 —
2. Belépési díjakból — 57 üzletrész után	22 80
3. A befizetések beszűntetése folytán a szövetkezet javára esett	11 80
3. Kamatokból a 31472 kor. forgalom után 6%	619 80
Összesen	771 40

Kiadás:	kor. fill.
1. Lakhér	30 —
2. Üzleti könyvek, irodai kiadások, posta-költség	37 18
3. Tőkésített kamatok	25 42
4. Nyereség, mint egyenleg	678 80
Összesen	771 40

Hlavaty Ferenc s. k., igazgatósági elnök.

Miskovics Vendel s. k., ig. helyettes-elnök.

Tyúkos Károly s. k., ig. tag. Polák Kázmér s. k., ig. tag. Baran Mihály s. k., ig. tag.

Ezen nyereség-veszteség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segéd-könyvekkel mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Husz János s. k., felügyelő-bizottsági elnök.

Péter József s. k., f. b. tag. Hlavaty Péter s. k., f. b. tag.

Miskovics István s. k., f. b. tag. Hucskó Ferenc s. k., f. b. tag.

Miskovics Mátyás s. k., f. b. tag. Hucskó Bálint s. k., f. b. tag.

Belovics Lajos s. k., f. b. tag. Ottinger Lajos s. k. f. b. tag.

A vág-sellyei gazda- és iparos-segélyszövetkezetnek

mérleg-számlája

a II. üzleti év végén, vagyis 1900. évi július hó 31-én.

Cselekvő állapot:	kor. fill.
1. Váltó tárcában	11436 —
2. Kézpénz 1900. évi július hó 31-én	600 92
Összesen	12036 92

Szenvedő állapot:	kor. fill.
1. Befizetett üzletrészek	11332 70
2. Tőkésített kamatok	25 42
3. Nyereség, mint egyenleg:	
mult évről	117 kor. — fill.
jelen „	561 „ 80 „ 678 80
Összesen	12036 92

Hlavaty Ferenc s. k., igazgatósági elnök.

Miskovics Vendel s. k., ig. helyettes-elnök.

Tyúkos Károly s. k., ig. tag. Polák Kázmér s. k., ig. tag. Baran Mihály s. k., ig. tag.

Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segéd-könyvekkel mindenben megegyezőnek és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Husz János s. k., felügyelő-bizottsági elnök.

Péter József s. k., f. b. tag. Hlavaty Péter s. k., f. b. tag.

Miskovics István s. k., f. b. tag. Hucskó Ferenc s. k., f. b. tag.

Miskovics Mátyás s. k., f. b. tag. Hucskó Bálint s. k., f. b. tag.

Belovics Lajos s. k., f. b. tag. Ottinger Lajos s. k. f. b. tag.

2635/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetemény.

A nyitrai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai székeskáptalan végrehajthatónak Homola Lukács végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 1000 ko. ona tőke s járuléka, s ezuttal 32 koronában megállapított s a netán még felmerülő költségek kielégítése végett, a nyitrai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén a nyitrai 495. sz. telekkönyvben + 1. sorsz. alatt foglalt Homola Lukács nevén irt új-utcai 14. sz. ház 4200 korona becsár, mint kikiáltási ár mellett a nyitrai törvényszék, mint telekkönyvi hatóság irattárában 1900. évi augusztus hó 27-ik napján reggeli 9 órakor nyilvános bírói árverésen, szükség esetében becsáron alól is el fognak adatni.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a leteendő, illetőleg annak előzetes letétele igazolandó.

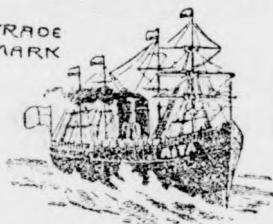
A vételár az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 90 nap alatt 30 napi időközben, három egyenlő részletben, az árverési feltételekben említett módozatok szerint 6% kamatokkal együtt fizetendő; — a bánatpénz az utolsó részletben számíttatik be.

Az árverési feltételek ezen bíróságnál, valamint Nyitra város városházánál tekinthetők meg.

Nyitra, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi ápril hó 27. napján.

Simonffy Gyula,
kir. tszéki bíró.

(P. H.)

Legujabb amerikai szabadalmazott cikkek.

Aita-kés, fűrészalaku pengével, a legfinomabb acélból. Ugy a puha, mint száraz kenyeret egyforma könnyűséggel vágja. Pékek, vendéglősök és háziasszonyoknak nélkülözhetetlen. Ára: 1 drb. 2 kor., 6 drb. 9 korona.

Kelet-bélyegző 6—12 évre. Könnyen forgatható. Készletben van magyar, német, francia és olasz. Egy drb. 2 kor., 6 drb. 9 kor.

Villanygép iskola, kórház és házi használatra nélkülözhetetlen. Nem játékszer. Egy drb. 5 kor.

Amerikai steoroscop, felülmulhatatlan plasztika; összehajtható. Egy drb. 3 korona.

Ehhez eredeti amerikai fényképek darabonként 50 fillér.

Légnyomású fegyver sörét és golyóra, 250 lépés hordképességgel, puska-por és gyutacs nélkül. Drbja 9 kor.

Különlegesség: **Hordható villamos lámpák; Aita duplikator** sokszorosító apparatus és százele egyéb szabadalmazott újdonságok.

Közvetlen behozatal az észak-amerikai Egyesült-Államokból.

Amerikan & International Trading Association 1—4.

BUDAPEST, Nádor-utca 16.

Budapest látogatóinak leginkább ajánlva!

„FRIDA“ fényirda

BUDAPEST, 1—5.

VI. Nagymező-utca 28. földszint.

Kitünő fényképek olcsó árak mellett.

Felvételek minden időjárásnál és egész vasár- és ünnepnapon át.

Nagyításig meg életnagyságon túl is minden régi fénykép után 10 koronától 100 koronáig.

Ziska J.

Rostély György utóda

ajánl 1—6.

gabona-minőségi-, tized- és század-hid-mérlegeket.

A budapesti árú- és értéktőzsde szállítója.

Iroda és raktár:

Budapest, VI. Eötvös-utca 29. sz.

Alapított 1872-ben.

Javítások pontosan.

Árjegyzék bérmentve.

Meghívó

a Vágsellyei gazda- és iparos-segélyszövetkezet 1900. évi augusztus hó 26-án délután 4 órakor a kath. népkör helyiségében tartandó

II. évi rendes

közgyűlésére.

A gyűlés tárgyai:

1. A gyűlés megnyitása az igazgatósági elnök által.
2. A közgyűlést vezető elnök és jegyző választása.
3. A jegyzőkönyvet hitelesítők kijelölése.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése; mérleg-megállapítása; — felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság választása.
6. Indítványok.

Vág Sellyén, 1900. évi augusztus hó 12-én.

Az igazgatóság.

Egy tanító családjában

egy, esetleg két

TANULÓ

teljes ellátásra

felvétetik.

Bővebb értesítést nyújt: Sáffár, fodrász, Megyeház-utca 5. sz.

Friedenstein-féle

Kereskedelmi iroda

BUDAPEST,

VII. Damjanich-u. 33.

7—12.

megszerzi legelső külföldi cégek **képviselőt** és ajánl alkalmas **képviselőket**. Megbízható **információk** cégek és magánosok felett. Kétes és avult **követelések behajtása. Kutatások.**

Bővebbet 10 fillér beküldése ellenében portómentesen.

50254. min. szám. 16180. ig. szám.
1900. 1900.

Pályázat.

Posta, távirada és távbeszélő kezelési szolgálata alkalmazandó és a XI-ik fizetési osztályban 1000 koronától 1400 koronáig emelkedő évi fizetéssel, továbbá az 1893. évi IV. törvénycikk által megállapított lakpénzzel javadalmazott posta és távirada segédtsztek kiképzésére folyó évi október hó 1-től hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok, a következő posta és távirada hivataloknál:

1. a budapesti posta és távirada igazgatóság kerületében: **Kecskeméten és Selmecebányán;**
2. a kassai posta és távirada igazgatóság kerületében: **Iglón és Miskolcon;**
3. a kolozsvári posta és távirada igazgatóság kerületében: **Brassóban és Maros-Vásárhelyen;**
4. a nagyváradai posta és távirada igazgatóság kerületében: **Aradon és Debrecenben;**
5. a pécsi posta és távirada igazgatóság kerületében: **Keszthelyen és Mohácson;**
6. a pozsonyi posta és távirada igazgatóság kerületében: **Érsekújváron és Zsolnán;**
7. a soproni posta és távirada igazgatóság kerületében: **Székesfejerváron és Szombathelyen;**
8. a temesvári posta és távirada igazgatóság kerületében: **Pancsován és Ujvidéken;** és végül:
9. a zágrábi posta és távirada igazgatóság kerületében: **Eszék-Felsővárosban és Zimonyban.**

Ezen tanfolyamokra hallgatók felvétetnek:

- a) első sorban az 1873. évi II. t.-c. 5-ik §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró, igazolványos katonai altisztek;

- b) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, a kik a gymnasium, reáliskola, vagy polgári iskola negyedik osztályát, avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték;

- c) ugyanezen iskola előképzettséggel bíró és 18-ik életévüket meghaladott más férfiak; végül, ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek;

- d) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező, 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A felvételre megkívánatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó:

1. 35-ik életévét még nem haladta túl;
2. magyar állampolgár;

3. a magyar, illetve ha horvát-szlavonorsági illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja;

4. feddhetetlen előéletű;

5. a posta és távirada szolgálataira testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A tanfolyamok hallgatói tandíj fejében husz (20) koronát kötelesek fizetni s ezen díj lefizetése alól csak az igazolványos katonai altisztek mentetnek föl.

A tanfolyam szabályszerű bevégezése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta és távirada segédtszti állásra képesítést nyernek, illetve a posta és távirada segédtszti-jelöltek létszámába felvétetnek és a segédtsztek költségvetésileg megállapított létszámában beálló üresedéshez képest posta és távirada segédtszteké neveztetnek ki; a d) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévük betöltése után számíthatnak.

A kik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezűleg irt folyamodványukat, melyek születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelendők, folyó évi szeptember hó 15-éig és pedig a már közszolgálatban állók, felletes hatóságuk útján, a többiek pedig az illető fősolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a tanfolyam helyére nézve illetékes posta és távirada igazgatóságához nyujtsák be.

A m. kir. posta, távirada és távbeszélő
elnökigazgató.

Üzlet kibővítés!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helyben számos éven át fenálló **épületfa-üzletünket** a nyitrai igényeknek megfelelően

f. évi szeptember hó 1-től

tüzifa és kőszén üzlettel

bővítjük ki, midőn arra kérjük a n. é. közönséget, hogy az új üzletágban is becses bizalmával megtisztelni sziveskedjék. Biztosítjuk egyuttal, hogy minden törekvésünk majd oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönséget minden tekintetben kielégítsük.

Nyitrán, 1900. évi augusztus hó.

Kiváló tisztelettel

Bäck Márk és fia.

3-1.

HIRDETMÉNY.

Vidéki t. c. megrendelőinket tisztelettel értesítjük, hogy a

„csacai keresztény fogyasztási áruraktár“

folyó hó 15-étől

üzletét a csacai kath. kör kiépített helyiségeibe

tette át, megnyitva az **en detail** kereskedést is.

Csaca, 1900. évi aug. hó 15-én.

Gyurcsánszky Demeter, elnök.

Benyács István, igazgató.

SZUPERFOSZFÁTOT,

kénsavas-kálit,

kénsavas-ammont,

KOVASAVAS-KÁLIT,

(dohánytrágyázásra)

KÉNPORT, (legfinomabb = 78% Chancel oidium ellen)

RÉZGÁLICOT, 98—99%

legolcsóbban szállit a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.